

KARTA PRZEDMIOTU DLA NABORU 2023/2024

INFORMACJE OGÓLNE

1. Nazwa przedmiotu **Socjologia medycyny / nauki behawioralne i społeczne**

2. Nazwa kierunku Ratownictwo medyczne

3. Poziom studiów Studia pierwszego stopnia

4. Liczba punktów ECTS 2

5. Liczba godzin w semestrze

semestr	w	ćw	lab/lek	prj/zp	pws	prk
I	15	15				

6. Język wykładowy: polski

7. Wykładowca dr Dorota Tomczyszyn

INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

8. Wymagania wstępne

1. Znajomość podstaw wiedzy o społeczeństwie.
2. Znajomość podstaw zachowań zdrowotnych grup społecznych.

9. Cele przedmiotu

C1 Celem zajęć będzie wprowadzenie studentów w podstawowe problemy współczesnej socjologii medycyny, przedstawienie socjologii zdrowia jako subdyscypliny socjologii.

C2 Zapoznanie z podstawową wiedzą o socjologicznych koncepcjach zdrowia i choroby.

C3 Zapoznanie z podstawową wiedzą na temat społecznych konsekwencji choroby i niepełnosprawności.

C4 Kształcenie umiejętności wskazywania typowych zachowań człowieka w roli chorego.

10. Efekty uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych

Student, który zaliczył przedmiot:

WIEDZA

Zna i rozumie:

B.W1 wybrane teorie i metody modelowania rzeczywistości z perspektywy socjologii mające zastosowanie w ratownictwie medycznym.

B.W3. społeczny wymiar zdrowia i choroby, wpływ środowiska społecznego (rodziny, sieci relacji społecznych) oraz różnic społeczno-kulturowych na stan zdrowia.

B.W4. rolę stresu społecznego w zachowaniach zdrowotnych i autodestrukcyjnych.

UMIEJĘTNOŚCI

Potrafi:

B.U7. uwzględniać podczas medycznych czynności ratunkowych oczekiwania pacjenta wynikające z uwarunkowań społeczno-kulturowych.

KOMPETENCJE SPOŁECZNE

Jest gotów do:

5 dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.

11. Treści programowe

Forma zajęć - wykłady

1. Relacje między socjologią a zdrowiem. Przedmiot socjologii medycyny. Powstanie socjologii medycyny, prekursorzy.
2. Holizm w zdrowiu.
3. Socjologiczne koncepcje zdrowia:
 - a/Choroba jako dewiacja. T.Parsonsa. Cechy społeczne roli chorego.
 - b/Teoria A.Schutza.
4. Wielowymiarowe ujęcie zdrowia.
5. Zachowania w chorobie: choroba jako piętno. Teorie naznaczenia społecznego.
6. Zachowania w chorobie: choroba jako konflikt.
7. Zachowania w chorobie: choroba jako dewiacja.
8. Zachowania w chorobie: choroba jako źródło zależności fizycznej i psychicznej.
9. Zróżnicowanie społeczne a zdrowie.
10. Socjomedyczne mierniki zdrowia.

Forma zajęć – ćwiczenia

1. Społeczno- indywidualne konsekwencje choroby:
 - konsekwencje choroby w ujęciu indywidualnym
 - zmiany w rolach i pozycji społecznej człowieka chorego
 - zmiany w obrazie siebie.
2. Śmierć i umieranie jako zjawiska społeczne Postawy społeczne wobec śmierci:
 - śmierć w szpitalu i w domu; tradycja i współczesność
 - rodzina w obliczu śmierci
 - relacje między umierającym a rodziną.
3. Płeć i wiek a zdrowie
4. Stan cywilny a zdrowie
5. Miejsce zamieszkania a zdrowie
6. Pozycja społeczno-ekonomiczna a zdrowie
7. Wykształcenie a zdrowie
8. Sytuacja materialna a zdrowie
9. Społeczne skutki pandemii wirusem Covid-19.
10. Badania społeczne związane z promocją zdrowia i rolami społecznymi w chorobie - przegląd artykułów w czasopismach naukowych

12. Narzędzia/metody dydaktyczne

1. wykład
2. dyskusja
3. objaśnienie i prezentacja multimedialna
4. konsultacje

13. Sposoby oceny (częstkowe, końcowe)

1. obecność na zajęciach
2. aktywność na zajęciach
3. pisemne zaliczenie
4. analiza artykułu w czasopiśmie naukowym

14. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności	liczba godzin
1. Zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela oraz konsultacje	40
2. Nakład pracy studenta:	10
suma	50
liczba punktów ECTS	2

15. Literatura
Literatura podstawowa:
1) Środowiskowe zagrożenia zdrowia w społeczeństwie, red. M. Marć, M. Binkowska-Bury, P. Januszewicz, Wyd. Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2016.
2) Promocja zdrowia w różnych okresach życia, red. J. Bergier i in. Annales UMCS, Lublin 2007.r
3) I. Taranowicz, Zdrowie i sposoby radzenia sobie z jego zagrożeniami: analiza socjologiczna, Oficyna Wydawnicza Arboretum, Wrocław 2010.
4) Tomczyszyn D., Ławnik A., Satisfakcja z życia u osób chorych na cukrzycę Life satisfaction of people with diabetes, Rozprawy Społeczne 2022, T. 16, nr 1, s. 92--104: 6/100.
5) Tomczyszyn D., Ławnik A., Szczygielska E., The life satisfaction of nurses during the COVID-19 pandemic: Satisfakcja z życia pielęgniarek w czasie pandemii COVID-19, Health Problems of Civilization: 2021, Vol. 15, issue 4, p. 307—314.
Literatura uzupełniająca:
1) M. Sygit, Zdrowie publiczne, Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2017.
2) M. Skrzypek, Perspektywa chorego w socjologii choroby przewlekłej, KUL, Lublin 2011.
3) Artykuły z czasopism naukowych związane z efektami wydane po 2015 roku
16. Formy oceny – szczegóły
<p>Zajęcia kończą się zaliczeniem z oceną</p> <p>W zakresie wiedzy:</p> <p><u>Podstawą zaliczenia wykładów</u> jest pozytywna ocena z kolokwium końcowego. Czas trwania 45 min, pytania problemowe/opisowe. Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest uzyskanie ponad 50% poprawnych wypowiedzi.</p> <p><u>Podstawą zaliczenia ćwiczeń</u> jest aktywność na zajęciach oraz analiza artykułu w czasopiśmie naukowym.</p> <p>Ocena stopnia osiągniętych przez studenta efektów kształcenia następuje wg poniższych kryteriów:</p> <p>5,0 – zakładany efekt kształcenia został osiągnięty bez zastrzeżeń</p> <p>4,5 – zakładany efekt kształcenia został osiągnięty z pojedynczymi brakami/błędami</p> <p>4,0 – zakładany efekt kształcenia został osiągnięty z nielicznymi brakami/błędami</p> <p>3,5 – zakładany efekt kształcenia został osiągnięty z wieloma brakami/błędami</p> <p>3,0 – zakładany efekt kształcenia został osiągnięty z licznymi i istotnymi brakami/błędami</p> <p>2,0 – zakładany efekt kształcenia nie został osiągnięty przez studenta</p> <p>W przypadku kolokwium/testów stosuje się poniższe przedziały procentowe w ocenianiu:</p> <p>91% - 100% - 5,0</p> <p>81% - 90% - 4,5</p> <p>71% - 80% - 4,0</p> <p>61% - 70% - 3,5</p> <p>51% - 60% - 3,0</p> <p>Poniżej 51% - 2,0</p> <p>W zakresie umiejętności:</p> <p>Potrafi właściwie umie skonstruować zaawansowaną informację zwrotną w oparciu o opis, analizę i implementację, umie świadomie wykorzystywać wiedzę teoretyczną i praktyczną.</p> <p>W zakresie kompetencji społecznych:</p> <p>Współpracuje w grupie, bierze odpowiedzialność za podjęte działania, wykorzystuje zdobytą wiedzę na temat umiejętności miękkich w pracy w zespole, jest świadomy konieczności ciągłego uzupełniania wiedzy i umiejętności.</p> <p>Ciągła ocena kompetencji poprzez informacje zwrotne na podstawie podejmowanych działań.</p>
17. Inne przydatne informacje o przedmiocie
1. Informacja, gdzie można zapoznać się z materiałami do zajęć, itp.: podczas zajęć
2. Informacje na temat miejsca odbywania zajęć: sale dydaktyczne AB im. Jana Pawła II zgodnie z planem zajęć umieszczonym na stronie internetowej: http://www.akademiabialska.pl/
3. Informacja na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) zgodnie z planem zajęć umieszczonym na stronie internetowej: http://www.akademiabialska.pl/
4. Informacja na temat konsultacji (godziny + miejsce): zgodnie z harmonogramem konsultacji umieszczonym na stronie internetowej: http://www.akademiabialska.pl/